7/1755

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/ 927
KONU : Soru Önergesi

28 OCAK 2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adana Milletvekili Sayın Atilla BAŞOĞLU tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına tevcih edilen 7/1755-4159 esas sayılı yazılı soru önergesinde yer alan sorulara verilen cevaplar aşağıda sunulmuştur.

Dünyanın 2. Büyük petrol üreticisi olan Rusya Federasyonu, petrol devi Hadorkovski'nin, hisselerini Amerika Birleşik Devletleri şirketi, Exxon-Mobil'e satmakta iken, tutuklanarak hapse konmuş, hükümet, Yukos-Sibneft'teki hisselerine el koyarak şirketi devletleştirmiştir.

SORU 1 – Bir ülkenin yer altı kaynaklarının stratejik değerini, yukarıdaki hadise teyit ederken, yer altı kaynaklarımızın kapanın elinde kalacak şekilde özelleştirilmesini ve yabancıların eline terk edilmesi hususunu hükümetiniz nasıl açıklamaktadır?

CEVAP 1 – Ülkemizdeki madencilik faaliyetlerini düzenleyen 3213 Sayılı Maden Kanununda; madenlerin Devletin hüküm ve tasarrufu altında olduğu, Devletin madenler üzerindeki haklarının gerçek veya tüzel kişiler adına verilebileceği hükmü bulunmakta olup, akademik çevreler tarafından da kabul gören; yer altı kaynaklarımızın rezerv halinde çıkarılmadan *(işletilmeden)* ekonomik bir değer ifade etmeyeceği görüşü dikkate alınarak, madenlerimizin en rasyonel ve rantabl yollarla işletilmesini teminen Devletin ekonomideki *(madencilik sektöründeki)* ağırlığının azaltılması amacıyla söz konusu kaynakların yerli ve yabancı yatırımcılar tarafından işletilmesinin özelleştirme felsefesi gereğince gerekli olduğu düşünülmektedir. Yapılan özelleştirme çalışmalarında doğal kaynakların önemi ve değeri dikkate alınmaktadır.

Sözkonusu şirketler için gerçekleştirilen ihaleler 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Özelleştirme programındaki diğer şirketlerde olduğu gibi maden sektöründe faaliyet gösteren şirket hisselerinin de Türkiye'de ikametgahı olmayan yurtdışında yerleşik kişilere satışı yürürlükteki yabancı sermaye mevzuatına tabidir.

7/1755

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/927 **28 OCAK 2004**
KONU : Soru Önergesi

SORU 2 – Batı emperyalizminin bir coğrafyayı yerleşmek için değil, yer altı kaynaklarıyla, işgücüyle ve pazarıyla sömürmek için işgal ettiği göz önünde bulundurulursa, hükümetiniz politikalarıyla topraklarımızın işgal edilmesine dahi ihtiyaç göstermeyecek açıklıkla, bir takım devletlerin kullanımlarına sunulduğunun farkında mısınız?

CEVAP 2 – Küreselleşme yadsınamaz ve vazgeçilemez bir vaka olarak günümüzde önemini korumaktadır. Küreselleşmenin bir sonucu olarak da dünya ekonomisi tek bir yapı içerisinde bulunma eğilimi göstermektedir. Günümüzde ülkeler doğal kaynaklarını değerlendirebildiği ölçüde ekonomik katma değer üretebilmekte ve gelişmişlik düzeylerini artırabilmekte ve böylece küreselleşen dünyada kendine bir yer edinerek daha güçlü konuma ulaşabilmektedir. Bu kapsamda, maden kaynaklarımızın işletilerek; üretim sonucu oluşacak katma değerin ülkemizde de kalacağı (istihdam, yatırım vb. yollarla) dikkate alınmalıdır.

Özelleştirme sonrasında,

- Üretimin devamlılığı,

- Üretimin ve verimliliğin artırılması,

- Yeni yatırımların yapılması,

-Şirketlerin özelleştirilmesi yolu ile ürün kalitesinin artırılması, ürünlerin çeşitlendirilmesi ve üretim maliyetlerinin düşürülerek Dünya'da rekebet edebilecek güçlü bir finansal ve teknik yapıya kavuşturulması,

amaçlanmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Kemal UNAKITAN
Maliye Bakanı